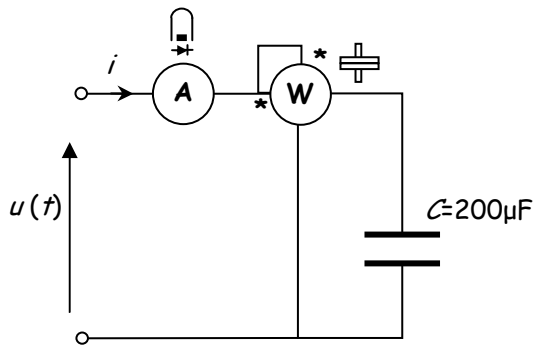

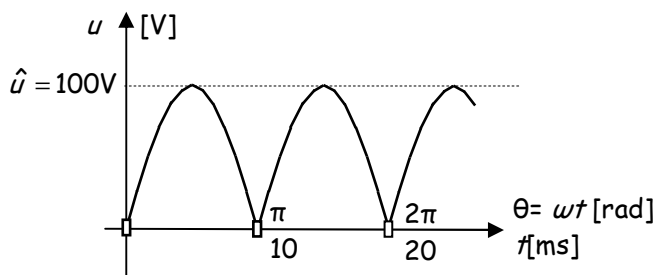
Uhin formak, 6.ariketa

Irudiko zirkuitua $u(t) = |100\sin 314t|$ V, $\forall t \geq 0$ s ekuazioaz definiturik dagoen tentsio batez elikatu da.

Zehaztu:

- 1 Tentsioaren (u), korrontearen (i), eta potentziaren maiztasunak. Hirurentzako berdina da?
- 2 u , i eta p funtzioen adierazpen grafikoak.
- 3 Amperemetroaren eta wattmetroaren irakurketak.

EBAZPENA:

1 Tentsio, korrante eta potentziaren maiztasunak

Tentsioaren definizio ekuazioak:

$u(t)$ lortzeko erabili dugun uhin sinusoidaletik abiatuz lortuko dugu periodoa. Uhin arteztuaren periodoa jatorrizko uhin sinusoidalaren periodoaren erdia izango delarik.

$$\omega = \frac{2\pi}{T} \rightarrow T = \frac{2\pi}{314} = 20\text{ms}$$

Beraz, uhin arteztuaren periodoa 10ms izango da eta maiztasuna 100Hz.

$$0 \leq t \leq 10 \cdot 10^{-3} \quad u(t) = 100\sin 314t$$

Korrontearen definizio ekuazioa.

$$i_C(t) = C \cdot \frac{du(t)}{dt}$$

$$i_C(t) = 200 \cdot 10^{-6} \cdot \frac{d(100\sin 314t)}{dt} = 200 \cdot 10^{-6} \cdot 100 \cdot 314 \cos 314t = 6,28 \cos 314t \text{ A}$$

Korrontearen eta tentsioaren maiztasuna berdina: 100Hz

Potentziaren definizio ekuazioa

$$0 \leq t \leq 10 \cdot 10^{-3} \quad p(t) = 100 \cdot \sin 314t \cdot 6,28 \cos 314t = 628 \sin 314t \cdot \cos 314t$$

Errazago irudikatu ahal izateko, potentziaren definizio ekuazioa horrela eraldatuko dugu:

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha$$

$$0 \leq t \leq 5 \cdot 10^{-3} \quad p(t) = 314 \sin 628t \text{ W}$$

Potentziaren maiztasuna:

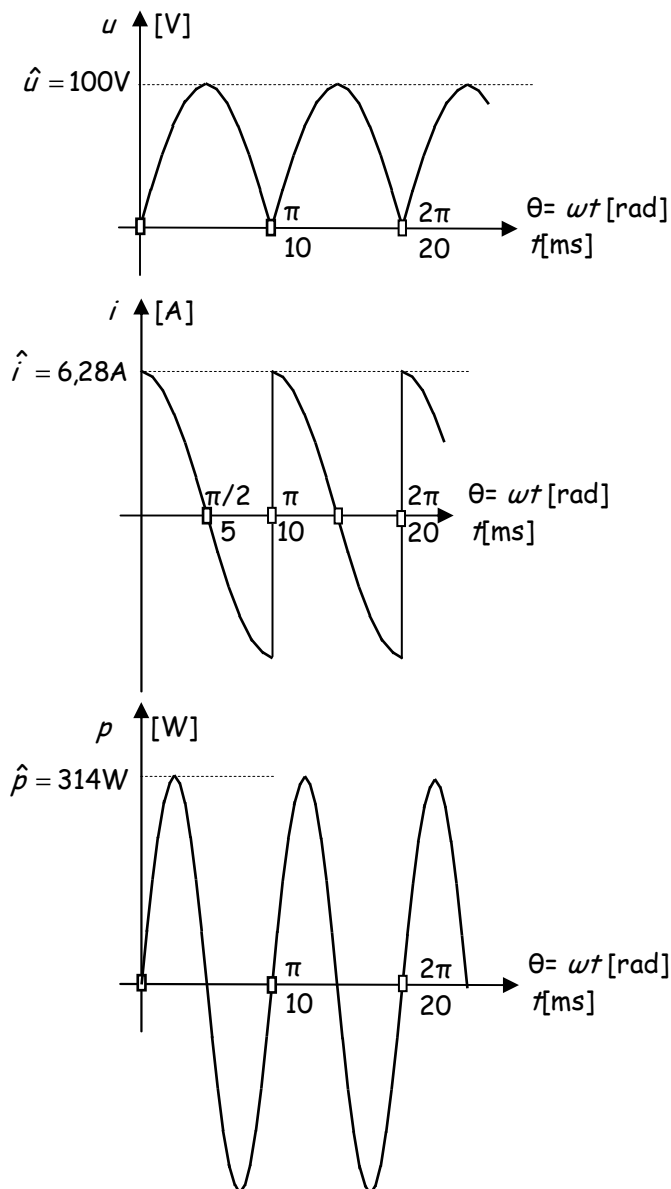
$$2\pi f = \omega$$

$$f = \frac{628}{2\pi} = 100 \text{ Hz}$$

Potentzia korrante eta tentsioen uhin formen maiztasun berekoa den funtzioa da, non, $f=100\text{Hz}$ den.

2 Tentsio, korrante eta potentziaren adierazpen grafikoak

Ondoren grafikoki aurreko hiru funtzioak irudikatu ditugu: tentsioa, korrantea eta potentzia.

3 Neurketa-tresnen irakurketak:

3.1 Amperemetroaren irakurketa:

$$A_I = \overline{i_C} = \overline{i_C} = \frac{1}{10 \cdot 10^{-3}} \int_0^{10 \cdot 10^{-3}} 6,28 \cdot \cos 314t \cdot dt = \frac{1}{10 \cdot 10^{-3}} \cdot \frac{6,28}{314} [\sin 314t]_0^{10 \cdot 10^{-3}} = 4(0 - 0) = 0A$$

behar zuen bezala, uhinak uhin erdiko simetria duelako: $f(t) = -f\left(t + \frac{T}{2}\right)$

3.2 Wattmetroaren irakurketa:

$$W_I = \overline{p(t)}$$

$$W_I = \frac{1}{10 \cdot 10^{-3}} \int_0^{10 \cdot 10^{-3}} 314 \sin 628t \cdot dt = \frac{1}{10 \cdot 10^{-3}} \cdot \frac{314}{628} [-\cos 628t]_0^{10 \cdot 10^{-3}} = 50(-1 + 1) = 0W$$

Wattmetroaren irakurketa kontzeptualki lor daiteke: Wattmetroa kondentsadoreak xurgatzen duen batez besteko potentzia neur dezan konektatu da. Kondentsadorea elementu metatzailea denez, bere potentziaren batez besteko balioa nulua izan beharko da, tentsioa edo korrontearen uhin-forma edozein delarik. Beraz: $W_I = 0W$.

Beste era bat:

Kondentsadorearen borneen arteko tentsioa:

$$u(t) = |100 \sin 314t| \text{ V}$$

Tentsioaren adierazpenetik abiatuz, kondentsadorearen energia lor daiteke:

$$W_C = \frac{1}{2} C \cdot U^2; U^2 = |U|^2$$

$$W_C = \frac{1}{2} 200 \cdot 10^{-6} \cdot 100^2 \cdot \sin^2 314t = \sin^2 314t$$

$\sin^2 \alpha = \frac{1 - \cos 2\alpha}{2}$ erlazio trigonometrikoaren arabera, energiaren adierazpenaren itxura:

$$W_C = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 628t \text{ izango da.}$$

Kondentsadorearen energiaren adierazpena deribatuz, potentzia lortuko dugu:

$$p = \frac{dW}{dt}$$

$$p = 0 - \frac{1}{2} (-628 \cdot \sin 628t)$$

$$p = 314 \cdot \sin 628t$$

Tentsioa eta potentziaren adierazpenak ezagutuz, korrontearen adierazpena lortuko dugu

$$p = u \cdot i \text{ dela baitakigu:}$$

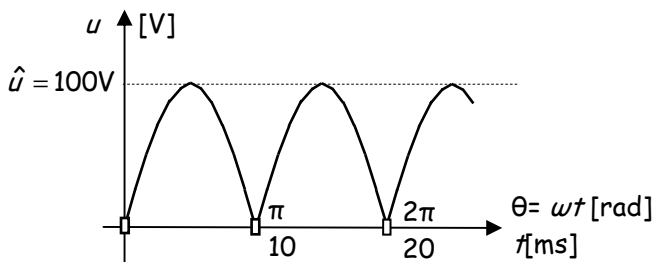
$$p = 314 \cdot \sin 628t = i \cdot 100 \cdot \sin 314t$$

$$i = \frac{314 \cdot \sin 628t}{100 \cdot \sin 314t}$$

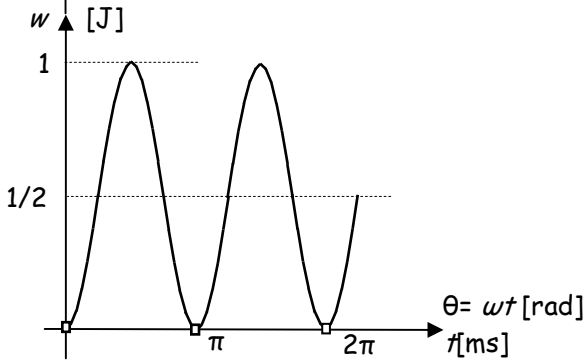
$\sin 2a = 2 \sin a \cdot \cos a$ denez:

$$i = \frac{314 \cdot \sin 628t}{100 \cdot \sin 314t} = \frac{314 \cdot 2 \cdot \sin 314t \cdot \cos 314t}{100 \cdot \sin 314t} = 6,28 \cdot \cos 314t \text{ A}$$

Wattmetroaren irakurketa eta korrante eta potentziaren adierazpenak lortzeko beste era bat oinarritzko aldagaiak bakarrik erabiltzea da:

$$u = |100 \cdot \sin 314t| \text{ V}$$

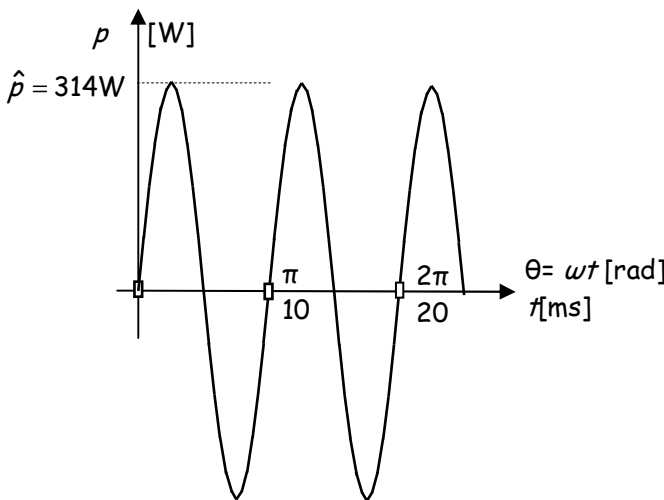

$$w_C = \frac{1}{2} C \cdot u^2; \quad u^2 = |u|^2$$

$$w_C = \frac{1}{2} 200 \cdot 10^{-6} \cdot 100^2 \cdot \sin^2 314t = \sin^2 314t$$

$$\sin^2 a = \frac{1 - \cos 2a}{2}$$

$$w_C = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 628t$$

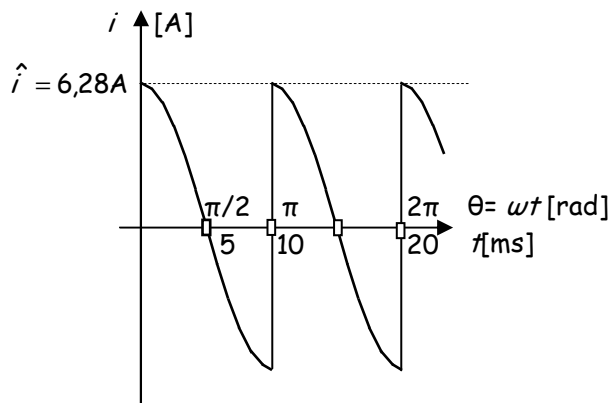

$$p = \frac{dw}{dt} = \frac{d\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 628t\right)}{dt}$$

$$p = 0 - \frac{1}{2} ((-\sin 628t) \cdot 628)$$

$$p = 314 \cdot \sin 628t \text{ W}$$

Adierazpen grafikotik, potentziaren batez bestekoa nulua dela ondoriozta daiteke, azalera positiboaren eta negatiboaren balioak berdinak direlako periodo batean zehar: $\bar{p} = 0$

$$p = u \cdot i$$

$$314 \sin 628t = 100 \sin 314t \cdot i$$

$$i = \frac{314 \sin 628t}{100 \sin 314t}$$

$$\sin 2\alpha = 2 \cdot \sin \alpha \cdot \cos \alpha$$

$$i = \frac{314 \cdot 2 \cdot \sin 314t \cdot \cos 314t}{100 \sin 314t} = 6,28 \cdot \cos 314t \text{ A}$$